

POSTANOWIENIE

Dnia 21 sierpnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriło (przewodniczący)

SSN Beata Gudowska

SSN Andrzej Wróbel (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania A. K.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.
z udziałem zainteresowanej M. Sp. z o.o. w S.
o wysokość podstawy wymiaru składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 21 sierpnia 2019 r.,
zażalenia odwołującej się na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 19 lutego 2019 r., sygn. akt III WSC U (...),

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) w sprawie A. K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z udziałem M. Sp. z o.o. w S. o wysokość podstawy wymiaru składek, oddalił apelację ubezpieczonej wyrokiem z dnia 13 marca 2018 r., sygn. akt III AUa (...).

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku złożył adwokat - pełnomocnik ubezpieczonej, który określił wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 18.933,33 zł. Wyjaśnił, iż kwota ta stanowi różnicę sumy składek prawidłowo ustalonych i sumy składek wskazanych w decyzji organu rentowego.

Sąd Najwyższy postanowieniem z 13 grudnia 2018 r., sygn. akt III UK 473/18, zwrócił skargę kasacyjną Sądowi Apelacyjnemu w (...) celem sprawdzenia wartości przedmiotu zaskarżenia pod kątem dopuszczalności skargi.

Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z dnia 19 lutego 2019 r., sygn. akt III WSC U (...), na podstawie art. 25 § 1 k.p.c. ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 4.696,60 zł (pkt 1) i odrzucił skargę kasacyjną (pkt 2).

Jak uzasadnił Sąd Apelacyjny, w celu wykonania postanowienia Sądu Najwyższego wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o wyliczenie wartości stanowiącej różnicę między kwotą składek liczonych od podstawy wymiaru wskazanej przez ubezpieczoną i składek liczonych od podstawy wymiaru przyjętej przez organ. Sąd w oparciu o informację organu ustalił, że wartość przedmiotu zaskarżenia, stanowiąca różnicę między kwotą składek liczonych od podstawy wymiaru wskazanej przez ubezpieczoną i składek liczonych od podstawy wymiaru przyjętej przez organ, wynosi 4.696,60 zł. Pełnomocnik ubezpieczonej nie ustosunkował się do wskazanego wyliczenia.

Sąd Apelacyjny zważył, że w sprawach majątkowych z zakresu ubezpieczeń społecznych dopuszczalność skargi kasacyjnej jest uwarunkowana wykazaniem wartości przedmiotu zaskarżenia w wysokości co najmniej 10.000 zł. Przedmiotowa sprawa o ustalenie wartości podstawy wymiaru składek, kiedy to tytuł ubezpieczenia nie budzi wątpliwości, kwalifikuje się jako sprawa o charakterze majątkowym, a zatem o dopuszczalności skargi decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia. I tak, Sąd Apelacyjny uznał, że w przedmiotowej sprawie wartość przedmiotu zaskarżenia została wskazana błędnie. Wartość ta jest niższa niż wskazana przez pełnomocnika ubezpieczonej i wynika z wyliczenia organu, które zostało doręczone pełnomocnikowi ubezpieczonej.

W takim stanie sprawy, zgodnie z art. 398 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny uznał, że skarga była niedopuszczalna, jako wniesiona w sprawie o prawa majątkowe, w której wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 10.000 zł, i odrzucił skargę na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Ubezpieczona A. K. złożyła zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 19 lutego 2019 r., w przedmiocie odrzucenia skargi kasacyjnej i wniosła o jego zmianę przez przekazanie skargi do Sądu Najwyższego do rozpoznania,

względnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia. Ponadto wniosła o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Ubezpieczona zaskarżyła również postanowienie o ustaleniu wartości przedmiotu zaskarżenia na kwotę 4.696,60 zł, wnosząc o jego zmianę i ustalenie wartości przedmiotu zaskarżenia na kwotę 15.160,00 zł.

Postanowieniu objętemu zażaleniem zarzuciła:

- naruszenie przepisów postępowania, co miało wpływ na treść orzeczenia, a to art. 398⁶ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398² § 1 k.p.c. przez odrzucenie skargi w sytuacji, gdy zastosowanie tego przepisu nie było zasadne, albowiem prawidłowo ustalona wartość przedmiotu zaskarżenia przekracza kwotę 10.000 zł, co nakazywałoby przekazać ją do rozpoznania Sądowi Najwyższemu celem rozpoznania;

- naruszenie przepisów postępowania, co miało wpływ na treść orzeczenia, a to art. 25 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 26 k.p.c. w zw. z art. 22 k.p.c., przez błędne ustalenie wartości przedmiotu zaskarżenia na kwotę 4.696,60 zł w sytuacji, gdy prawidłowo ustalona wartość przedmiotu sporu stanowi różnicę między zadeklarowaną przez płatnika składek podstawą wymiaru składek a podstawą wymiaru należną według organu rentowego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w odpowiedzi na zażalenie wniósł o:

- oddalenie zażalenia w całości,
- zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie ma uzasadnione podstawy.

Trafny jest zarzut naruszenia zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny w (...) art. 25 § 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 226 k.p.c. w związku z art. 22 k.p.c. poprzez błędne ustalenie wartości przedmiotu zaskarżenia.

W związku z tym zarzutem należy przypomnieć, że sprawa o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne jest sprawą o prawo

majątkowe. Pogląd ten jest utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w którym przyjmuje się, że wartością przedmiotu zaskarżenia w sprawie o wysokość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne równa jest różnica pomiędzy wysokością składki wskazywaną (zapłaconą) przez odwołującego się i składką należną, ustaloną w zaskarżonej decyzji za sporny okres - art. 22 w związku z art. 398² § 1 kpc (por. postanowienia: z dnia 17 kwietnia 2009 r., II UZ 12/09, OSNP 2010 nr 23-24, poz. 301; z dnia 26 stycznia 2011 r., II UK 190/10; z dnia 7 kwietnia 2010 r., I UZ 8/10; z dnia 24 maja 2012 r., II UZ 16/12; z dnia 7 listopada 2013 r., II UZ 59/13). Poglądy te odnoszą się do sytuacji, gdy istotą sporu jest wysokość składek wymierzonych od ustalonej przez organ rentowy podstawy ich wymiaru. W takim przypadku wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi różnica między wysokością składek zapłaconych a wysokością składek naliczonych przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji. Natomiast w przypadku, gdy przedmiotem sporu nie jest wysokość zobowiązania składkowego, ale wysokość samej podstawy wymiaru - wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi różnica między zadeklarowaną przez płatnika składek podstawą wymiaru składek a podstawą wymiaru należną według organu rentowego (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 czerwca 2012 r., II UK 312/11; z dnia 8 listopada 2013 r., II UZ 61/13; z dnia 24 listopada 2016 r., I UZ 41/16; z dnia 16 stycznia 2018 r., III UZ 12/17). Zatem w niniejszej, w której spór nie dotyczy wysokości zobowiązania składkowego, wartość przedmiotu zaskarżenia wyraża się różnicą między podstawą wymiaru składek przyjętą przez Sąd a podstawą wymiaru składek określoną w decyzji organu rentowego.

Z powyższego wynika, że Sąd Apelacyjny nieprawidłowo ustalił, że wartość przedmiotu zaskarżenia w tej sprawie jest niższa niż 10 000 zł, a więc skarga jest niedopuszczalna ze względu na treść art. 398² § 1 zd. 1 i 2 k.p.c.

Biorąc powyższe pod rozwagę, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.